

ผลของการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง
และความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์
ที่ติดเชื้อเอชไอวี

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด

ชลวรรณ เหลืองเจริญกุล

24 ส.ค. 2546

161194

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2545

ISBN 974-616-450-3

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียวอิตเรศ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรวาดิ เจริญพิเชฐ)
.....กรรมการ
(ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียวอิตเรศ)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.แก้วตา คณาวรรณ)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทรวาดิ เจริญพิเชฐ)
.....กรรมการ
(ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)
.....กรรมการ
(นางจินาริ คงวรรณะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลครอบครัว ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ เตียววิเศษ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ช่วยให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนและให้กำลังใจผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็กทุกท่านที่ได้กรุณา ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในวิชาการด้านการพยาบาลครอบครัว ซึ่งนำมาเป็นพื้นฐานในการวิจัย ครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาในการตรวจสอบความ เทียบตรงของเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไลพรรณ สวัสดิ์พาณิชย์ ที่ได้กรุณาช่วยจัดทำรูปเล่มคู่มือการปฏิบัติตนสำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีให้ พร้อมกันนี้ ขอขอบพระคุณหัวหน้าหอผู้ป่วยตึกตรวจโรค พยาบาลห้องฝากครรภ์ โรงพยาบาลสมเด็จพระบรม ราชเทวี ณ ศรีราชา ทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกผู้วิจัยได้เข้าศึกษาใน พื้นที่และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย และขอขอบคุณหญิงตั้งครรภ์กลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ให้ ความร่วมมือกับผู้วิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งสภากาชาดไทยและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งสำหรับผู้ที่ผลักดันให้เกิดความอดทนและมีกำลังใจเพื่อให้วิทยานิพนธ์ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คือ คุณจินาริ คงวรรณะ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา คุณธำรง ดญ.ธัญชนก ดญ.กัณต์กนิษฐ์ เหลืองเจริญกุล พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ และทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แก่ บิดา มารดา คณาจารย์ที่เคารพรักทุกท่าน และหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้าร่วมโครงการวิจัยทุกท่าน

ธมลวรรณ เหลืองเจริญกุล

40910848 : สาขาวิชา : การพยาบาลครอบครัว ; พย.ม. (การพยาบาลครอบครัว)

คำสำคัญ : กลุ่มช่วยเหลือตนเอง/ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง/ความสามารถในการดูแลตนเอง/
หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี

รศ.ดร.รณ เถลิงเจริญกุล : ผลของการใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี (THE EFFECTS OF SELF-HELP GROUP ON SELF-ESTEEM AND SELF-CARE AGENCY OF PREGNANT WOMEN WITH HIV) อ.ที่ปรึกษา : วรณี เดียวอิสระ, Ph.D., สุนทราวดี เรียบพิเชฐ, ค.ศ., วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล, กศ.ศ., 96 หน้า. ISBN 974-616-450-3

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเองกับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้าร่วมโครงการการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีและครอบครัวของโรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดจำนวน 20 คน โดยสุ่มอย่างง่ายเพื่อกำหนดกลุ่ม ได้กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มตัวอย่าง 10 คนแรก ซึ่งได้รับการดูแลตามปกติ และอีก 10 คน ต่อมาเป็นกลุ่มทดลองซึ่งใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองหลังจากได้รับการดูแลตามปกติ 1 สัปดาห์ โดยเข้ากลุ่มช่วยเหลือตนเองจำนวน 3 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มถูกประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความสามารถในการดูแลตนเอง 2 ครั้ง คือ ก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นภายหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. หญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองเพิ่มขึ้นภายหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้กลุ่มช่วยเหลือตนเองสามารถเพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และส่งเสริมความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวีได้

40910848 : MAJOR : FAMILY NURSING : M.N.S. (FAMILY NURSING)

KEYWORD : SELF-HELP GROUP/SELF-ESTEEM/SELF-CARE AGENCY/PREGNANT
WOMEN WITH HIV

THAMOLWON LUANGCHAROENKUL : THE EFFECTS OF SELF-HELP GROUP
ON SELF-ESTEEM AND SELF-CARE AGENCY OF PREGNANT WOMEN WITH HIV.

THESIS ADVISOR : WANNEE DEOISRES, Ph.D., SUNTHARAWADEE THEINPICHET,
Ph.D., WICHITPORN LAUSUWANAGOON, Ed.D., 96 P. ISBN 974-616-450-3

The purpose of this quasi-experimental research was to compare self-esteem and self-care agency of the pregnant women with HIV who participated in the self-help group with those of pregnant women who received normal perinatal care of the hospital. The subjects consisted of 20 pregnant women with HIV who participated in the program of care for pregnant women and families at Sawangwatana Memorial Hospital Thai Red Cross Society at Sriracha. There were purposively selected to participate in the study and then were randomly assigned to either the control or the experimental group. The first 10 women were in the control group who received normal perinatal care of the hospital and the other 10 women served as the experimental group who participated in the self-help group in addition to receiving normal perinatal care of the hospital. Women in the two groups were assessed for self-esteem and self-care agency twice, before and after the experiment. Data were analyzed by using t-test.

The results of the study revealed that :

1. The pregnant women with HIV in the experimental group had higher mean scores of self-esteem after the experiment than those of women in the control group.
2. The pregnant women with HIV in the experimental group had higher mean scores of self-care agency after the experiment than those of the women in the control group.

The finding of this study indicated that participating in the self-help group can enhance the self-esteem and self-care agency of pregnant women with HIV.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ภาวะติดเชื่อเอชไอวีในหญิงตั้งครรภ์.....	10
ความรู้สึที่มีคุณค่าในตนเอง.....	16
ความต้องการการดูแลตนเองในระหว่างตั้งครรภ์.....	19
ความสามารถในการดูแลตนเอง.....	24
กลุ่มช่วยเหลือตนเอง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	35

บทที่

หน้า

การทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	52
สรุปผลการวิจัย.....	53
อภิปรายผล.....	54
ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	67
ภาคผนวก ก.....	68
ภาคผนวก ข.....	71
ภาคผนวก ค.....	73
ภาคผนวก ง.....	76
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	การเข้าร่วมกลุ่มรับการอบรมตามปกติของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มควบคุม.....	34
2	การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ติดเชื้อเอชไอวี กลุ่มทดลอง.....	34
3	จำนวน และร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง.....	46
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	48
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเอง ระหว่าง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	49
6	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของหญิงตั้งครรภ์ที่ ติดเชื้อเอชไอวี ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนก เป็นรายบุคคล.....	69
7	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการดูแลตนเองของหญิงตั้งครรภ์ ที่ติดเชื้อเอชไอวี ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนก เป็นรายบุคคล.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

- | | | |
|---|--------------------------------|----|
| 1 | กรอบแนวคิดของการวิจัย..... | 9 |
| 2 | ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย..... | 42 |

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University